
IMPROVING THE QUALITY OF ACTIVITIES AT PRESIDENT HO CHI MINH'S MEMORIAL HOUSE

Nguyen Thi Thuc^a

Trinh Thi Dung^b

---

^aThanh Hoa University of Culture, Sports and Tourism

Email: nguyenthithuc@dvttdt.edu.vn

^bCenter of Culture, Information, Sports and Tourism of Thanh Hoa City

Email: dotrinhthaonhi@gmail.com

Received: 17/03/2023

Reviewed: 20/03/2023

Revised: 30/03/2023

Accepted: 24/05/2023

Released: 31/05/2023

DOI: <https://doi.org/10.55988/2588-1264/139>

Located in the heart of Thanh Hoa city, President Ho Chi Minh's Memorial House is a deeply meaningful work built in 2000 at the place where Uncle Ho first visited and talked with the Party Committee and People of Thanh Hoa (February 20, 1947). It keeps many precious images, documents and artifacts about Uncle Ho. After more than 22 years of operation, this place is honored to welcome many high-ranking delegations of the Party, the State and the Government as well as international guests. In particular, a large number of people and students visit and offer incense to Uncle Ho. In order to further promote the value of historical sites and on promoting the learning and following of Ho Chi Minh's thought, morality and style, it is necessary to study practical activities and propose solutions to improve the quality of historical relics.

Keywords: President Ho Chi Minh's Memorial House; The quality of activities; Promote the value; Tourism development.

---

1. Giới thiệu

Trong tầm nhìn của Trung ương Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, Thanh Hóa là một vùng đất có vị trí trung chuyển, chiến lược quan trọng trên tất cả các mặt chính trị, an ninh - quốc phòng, kinh tế văn hóa. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã về thăm Thanh Hóa bốn lần vào các năm 1947, 1957, 1960, 1961. Những lần Bác về thăm xứ Thanh đều là những thời khắc lịch sử quan trọng gắn liền với cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp xâm lược (1945 - 1954), kháng chiến chống Mỹ cứu nước vĩ đại của dân tộc (1954 - 1975) và Bác luôn dành cho Đảng bộ và nhân dân các dân tộc tỉnh Thanh Hóa những tình cảm sâu sắc, sự quan tâm đặc biệt, mỗi người dân xứ Thanh mãi khắc sâu trong tâm trí lời Bác dạy. Năm 1975, khi non sông thống nhất một dải, người dân xứ Thanh có nguyện vọng được đóng góp

công sức xây dựng nhà tưởng niệm về Bác tại trung tâm thành phố Thanh Hóa. Ngày 19/5/2000 công trình Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được khởi công xây dựng trên diện tích 12.000m² nhân kỷ niệm 110 ngày sinh nhật Bác. Vị trí xây dựng tại địa điểm Bác Hồ nói chuyện với nhân dân Thanh Hóa trong lần đầu tiên Người về thăm (ngày 20/02/1947), hiện nay là số 87, đường Lê Hoàn, phường Lam Sơn, thành phố Thanh Hóa. Sau hơn một năm xây dựng, công trình chính thức hoàn thành và đi vào hoạt động, thỏa ước nguyện, tình cảm, lòng tôn kính của mỗi người dân xứ Thanh đối với Bác Hồ kính yêu.

Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là nơi lưu giữ nhiều hình ảnh, tư liệu, hiện vật quý giá về Bác và những thành tựu mà Đảng bộ và nhân dân xứ Thanh đã làm được theo lời di huấn của Người. Từ khi chính thức đi vào hoạt động nơi đây trở thành địa chỉ được nhân dân xứ Thanh và nhân dân mọi miền Tổ quốc đến báo công, dâng hương trong những sự kiện chính trị trọng đại của đất nước, quê hương. Từ khi có Chỉ thị 06-CT/TW (ngày 7/11/2006), Chỉ thị 03-CT/TW (ngày 14/5/2011), Chỉ thị 05-CT/TW (ngày 15/5/2016) của Bộ Chính trị về việc tiếp tục đẩy mạnh "Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh" trong toàn Đảng, toàn quân và toàn dân, thì nơi đây đã và đang trở thành một "trường học thực tiễn", một "địa chỉ đỏ" để giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng, đạo đức, lối sống, phong cách theo tấm gương Hồ Chí Minh vĩ đại.

Trung tâm Văn hóa, Thông tin, Thể thao và Du lịch Thành phố Thanh Hóa là đơn vị được tính giao nhiệm vụ quản lý, tổ chức các hoạt động tại khu di tích. Hơn 22 năm hoạt động, Trung tâm không ngừng đổi mới, trong đó, công tác tuyên truyền giáo dục có những bước tiến mới, từ khâu tổ chức đón tiếp, nội dung thuyết minh đến việc đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền cơ bản đáp ứng được nhu cầu tham quan của công chúng. Tuy nhiên, việc tổ chức các hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh không giống các di tích khác trên địa bàn mà có tính đặc thù đó là, di tích được thực hiện trong điều kiện mở hoàn toàn, Ban quản lý vừa làm công tác bảo quản giữ gìn vừa làm công tác phát huy giá trị phục vụ khách tham quan, trong đó có nhiều đoàn khách quan trọng, nghi lễ đón tiếp và phục vụ theo nghi thức cấp quốc gia, hay công tác hướng dẫn tham quan và bảo quản đôi khi không thể tiến hành theo đúng quy trình bảo quản thông thường khác. Hiện nay, Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh đang gánh trọng trách trước xã hội trên cả hai vai: Bảo vệ giá trị lịch sử - văn hóa gắn với Bác Hồ kính yêu và phát huy giá trị trong giai đoạn hiện nay gắn với việc học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Vì vậy, để đáp ứng những yêu cầu đặt ra trong bối cảnh di tích đang ngày càng được quan tâm thì việc nâng cao chất lượng hoạt động tại đây là rất cần thiết.

2. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

Nghiên cứu về Chủ tịch Hồ Chí Minh là đề tài hấp dẫn được các học giả, nhà chính trị, nhà khoa học cả trong và ngoài nước quan tâm. Theo thống kê chưa đầy đủ đã có trên 200 tác phẩm và các công trình nghiên cứu, hàng trăm tạp chí, hàng ngàn bài báo của các nhà nghiên cứu lịch sử, văn hóa, triết học, tâm lý học, nhân chủng học, văn hóa học, các nhà thơ, các phóng viên của các tờ báo lớn trên thế giới... viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tên tuổi và sự

nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được trân trọng ghi vào các bộ Bách khoa thế giới, trong các bộ từ điển danh nhân lỗi lạc của loài người.

Bên cạnh đó cũng có rất nhiều công trình nghiên cứu về quản lý các bảo tàng, di tích; về tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh; các di tích lưu niệm của Người với các ấn phẩm công bố theo nhiều hình thức khác nhau: Sách chuyên khảo, bài viết đăng trên các tạp chí uy tín trong nước và nước ngoài, đề tài khoa học các cấp, luận án tiến sĩ, luận văn thạc sĩ, khóa luận tốt nghiệp đại học... Riêng chủ đề Bác Hồ với Thanh Hóa có các nghiên cứu của Ban Tuyên giáo tỉnh Thanh Hóa: “Bác Hồ với Thanh Hóa” (1990); Tỉnh ủy Thanh Hóa: “Bác Hồ với Thanh Hóa - Thanh Hóa làm theo lời Bác” (2017). Tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu về Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Thành phố Thanh Hóa.

3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

Để làm rõ thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tác giả bài viết đã sử dụng một số phương pháp nghiên cứu như: *Phương pháp phân tích - tổng hợp* nguồn tài liệu viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh, kinh nghiệm quản lý hoạt động các khu di tích Bác Hồ trên cả nước; *Phương pháp khảo sát thực tế* về công tác quản lý, tổ chức hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Thành phố Thanh Hóa; nghiên cứu học tập kinh nghiệm quản lý, tổ chức hoạt động một số di tích Bác Hồ: di tích lịch sử ATK (Thái Nguyên), khu di tích Bác Hồ tại phủ Chủ tịch; Khu di tích lịch sử Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An; *Phương pháp phỏng vấn sâu* đối với các cán bộ quản lý đang trực tiếp thực hiện nhiệm vụ tại Khu Văn hóa tưởng niệm, các chuyên gia nghiên cứu văn hóa và về Chủ tịch Hồ Chí Minh; *Phương pháp nghiên cứu liên ngành*: quản lý Di sản văn hóa - Văn hóa - Lịch sử,... để có cơ sở trong việc luận giải các vấn đề khoa học của bài viết.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Vài nét khái quát về Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh

Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là công trình văn hóa có ý nghĩa đặc biệt đối với nhân dân tỉnh Thanh Hóa. 22 năm qua “*địa chỉ đỏ*” này đã ăn sâu vào tiềm thức của nhân dân tỉnh Thanh nói riêng và cả nước nói chung. Công trình được xây dựng với kết cấu bê tông, cốt thép vững chắc, kết hợp hài hòa phong cách kiến trúc vừa mang tính truyền thống, vừa mang tính hiện đại, thể hiện được tính trang nghiêm giữa một không gian rộng lớn, bề thế và thoáng đãng. Nơi đây lưu giữ, trưng bày những hiện vật, hình ảnh hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh - tái hiện lại những tình cảm dành cho nhân dân Thanh Hóa qua những lần vinh dự được Người về thăm. Chính vì vậy, đây vừa là điểm đến có ý nghĩa chính trị, tư tưởng, vừa thể hiện tình cảm sâu sắc, tri ân và lòng thành kính đối với Người cha già dân tộc.

Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh được xây dựng với nhiều hạng mục công trình kiến trúc đẹp uy nghiêm; các hiện vật được trưng bày theo chủ đề chính “Bác Hồ với Thanh Hóa - Thanh Hóa làm theo lời Bác”. Từ ngoài vào trong di tích gồm có các công trình: Cổng vào, Nhà khách, Sân và Nhà trưng bày - tưởng niệm.

- Cổng vào: Có kích thước rộng 5m, gồm 4 cánh cửa được làm bằng gỗ theo cửa thượng song hạ bản. Hai bên cổng được xây chắc chắn bằng gạch, xi măng, phía ngoài ốp đá granit,

phía trên mái được làm theo kiểu kiến trúc 2 tầng 8 mái bằng bê tông, dán ngói vẩy. Các đầu đao được uốn cong theo hình mũi thuyền.

- Nhà khách: Được xây dựng bên phía trái cổng vào, quay theo hướng Nam. Nhà làm việc được xây bằng gạch, xi măng theo kiểu bê tông giả gỗ, gồm 4 gian, 2 chái. Mái được đổ bê tông dán ngói vẩy theo kiểu bốn mái. Bốn gian của ngôi nhà được dùng để cán bộ làm việc, hai chái là hành lang để đồ phục vụ di tích (cờ, băng rôn, khẩu hiệu...).

- Sân: Qua cổng là sân của khu tưởng niệm với kích thước khoảng hơn 5000m². Toàn bộ phần sân được chia làm 2 cấp, gồm *sân dưới* và *sân trên*.

Sân dưới có diện tích khoảng 4000m², lát gạch granito vuông (kích thước 0,4m x 0,4m). Giữa sân có bức bình phong được chế tác bằng đá nguyên khối granit, nặng hơn 3 tấn được chạm trổ, khắc chữ trang trọng “Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc - Danh nhân văn hóa thế giới - Lãnh tụ kiệt xuất của nhân dân Việt Nam” đặt trên hai cột đá xanh được chạm trổ họa tiết hoa văn tứ quý tùng, cúc, trúc, mai. Sau bức bình phong là hồ bán nguyệt, có diện tích rộng khoảng hơn 600m², toàn bộ phần lan can và xung quanh hồ được chế tác bằng đá xanh.

Sân trên: Từ sân dưới lên sân trên gồm 9 bậc tam cấp được làm bằng đá xanh nguyên khối có kích thước chiều dài 10,6m, chiều rộng 0,32m, mỗi bậc cao 0,16 m. Sân rộng có diện tích rộng khoảng hơn 1000m², lát đá xanh (kích thước 0,4m x 0,6m) theo lối chữ công bao quanh phía trước và hai bên Nhà trưng bày - tưởng niệm.

- Nhà trưng bày - tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh: có diện tích rộng 500m², từ sân rộng lên Nhà tưởng niệm là 5 bậc tam cấp có kích thước tương đương bậc tam cấp phía dưới (mỗi bậc cao 0,16m, dài 10,6m, rộng 0,32m). Toàn bộ ngôi nhà được làm bằng bê tông, giả gỗ với lối kiến trúc kết hợp hài hòa theo phong cách vừa mang tính truyền thống, vừa mang tính hiện đại kiểu kiến trúc hình chữ Đinh gồm *Tiền đường* và *Hậu cung*.

Tiền đường: gồm 5 gian 2 chái theo kiểu nhà chồng diêm hai tầng, tám mái. Diện tích 504m² (chiều dài 30m, chiều rộng 16,8m). Toàn bộ khung nhà được làm bằng bê tông cốt thép, phần mái dốc dán ngói mũi hài, trên đỉnh mái được tái hiện họa tiết hoa văn cổ thời Nguyễn, lưỡng long châu nguyệt, các đầu đao được uốn cong hình mũi thuyền, phía trên trang trí hình đầu rồng cách điệu. Đỡ toàn bộ phần mái là tường gạch bao quanh và hệ thống cột bê tông cốt thép giả gỗ với các hàng chân cột hiên, cột quân và cột cái. Phía trước hiên là tiền sảnh có diện tích 29,24m² (chiều dài 10,8m x 2,4m), gồm 4 hàng chân cột, mỗi hàng gồm hai cột có đường kính 0,5m, phía trên được tạo thành mái theo kiểu mái đầu hồi. Phần mái này được gói lên phần mái chính phía trước của nhà Tiền đường. Qua tiền sảnh là hiên bao quanh phía trước và hai bên của nhà Tiền đường, hiên rộng 2,4m, xung quanh xây lan can cao 0,7m. Từ hiên vào nhà là hệ thống 3 cửa bằng gỗ theo kiểu thượng xuân hạ bản, kích thước 3 cửa bằng nhau (cao 2,6m, rộng 1,45m). Đỡ phần mái của nhà tiền đường là hệ thống cột gồm 6 hàng cột, mỗi hàng gồm 2 cột cái, 2 cột quân. Đường kính cột cái 0,6m, cột quân 0,5m, các xà dọc và các bộ vì, kèo bằng bê tông, cốt thép. Để có sự thông thoáng, hai bên đầu hồi của ngôi nhà được làm hai ô thoáng theo kiểu hình chữ Thọ có kích thước cao 1,5m, rộng 1,0m. Tường hồi hai bên trên các ô thoáng là các bức phù điêu bằng đồng. Bức phù điêu phía Bắc là

hình ảnh Bác Hồ đọc tuyên ngôn độc lập và hình ảnh chiến dịch Điện Biên Phủ. Bức phù điêu phía Nam thể hiện hình ảnh Bác Hồ về thăm quân và dân Thanh Hóa.

Hậu cung: được xây nối liền với nhà Tiền đường tại 3 gian chính giữa, kích thước rộng 10,6m, dài 8,4m gồm 2 gian. Hai bên của gian ngoài có 2 cửa sổ (theo kiểu ô thoáng hình chữ Thọ). Mái làm bê tông, cốt thép dán ngói vẩy. Tường hồi phía sau được ốp ván gỗ (lá gió). Trang trí cờ Đảng và cờ Tổ quốc, bên trên có dòng chữ “*Không có gì quý hơn độc lập tự do*”.

Với kết cấu hài hòa, công trình đã thể hiện tính trang nghiêm giữa không gian rộng lớn, bề thế và thoáng đãng của Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh.

4.2. Thực trạng hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh

4.2.1. Bộ phận quản lý Khu Văn hóa tưởng niệm

Bộ phận quản lý Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh trực thuộc Trung tâm Văn hóa, Thông tin, Thể thao và Du lịch thành phố Thanh Hóa chịu sự điều hành, lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Ban Giám đốc Trung tâm. Cơ cấu tổ chức gồm có: 01 Phó giám đốc trực tiếp điều hành; Phòng Nghiệp vụ (01 Trưởng bộ phận chịu trách nhiệm chung và kiêm công tác bảo tàng; 03 hướng dẫn viên kiêm công tác sưu tầm hiện vật, chỉnh lý trưng bày); 01 cán bộ trực bảo vệ.

4.2.2. Thực trạng các hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh

Sưu tầm, trưng bày và tổ chức các hoạt động tham quan, học tập, báo công là những hoạt động chính diễn ra tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh.

- *Đối với hoạt động sưu tầm và trưng bày* được xem là hoạt động tiên quyết, cơ sở để tiến hành các hoạt động khác. Sưu tầm và trưng bày đòi hỏi được thực hiện bởi các cán bộ có chuyên môn nghiệp vụ lĩnh vực bảo tồn, bảo tàng, lịch sử, văn hóa, đồng thời tuân thủ chặt chẽ các quy trình khoa học, pháp lý, đúng ý tưởng trưng bày. Nguồn kinh phí thực hiện từ ngân sách nhà nước cấp và huy động nguồn lực từ cộng đồng.

Ngay từ khi xây dựng, Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh hướng đến việc chỉnh lý, bổ sung trưng bày tài liệu, hiện vật qua hai chủ đề gắn bó với bốn lần Bác Hồ về thăm Thanh Hóa và Thanh Hóa làm theo lời Bác Hồ. Tính đến nay, tại Khu Văn hóa tưởng niệm đang bảo quản 72 hiện vật có giá trị gồm hình ảnh, tư liệu, hiện vật, kỷ vật liên quan đến Bác Hồ, Hàm Rồng chiến thắng (giai đoạn từ 1965 - 1973), thời kỳ chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ bảo vệ cầu Hàm Rồng (giai đoạn 1965 - 1973). Các hiện vật được sưu tầm bởi các nhà chuyên môn, cơ quan quản lý, nhà khoa học... và được hiến tặng, phát hiện... Hoạt động sưu tầm vẫn được tiếp tục thực hiện hằng năm để bổ sung và làm dày hơn những giá trị lịch sử, văn hóa về Bác và thành quả cũng như tình cảm của người dân xứ Thanh dành cho Bác.

Các hiện vật được trưng bày trong 8 tủ kính và ba không gian nhỏ với cách sắp xếp vừa theo loại hình nhưng cũng đáp ứng cao nhất tính chủ đề, tính lịch sử, tính logic cho quá trình hướng dẫn khách tham quan tại di tích. *Tủ kính 1* trưng bày sách, bài báo; *tủ kính 2* trưng bày các bài viết về những tấm gương làm theo lời Bác, thư khen ngợi, danh hiệu cá nhân, tập thể được Bác khen tặng; *tủ kính 3* trưng bày những hiện vật cá nhân gắn liền với đời sống, sinh hoạt thường ngày của Bác, *tủ kính 4* là những hình ảnh hoạt động của Bác trên quê hương xứ

Thanh; *tủ kính 5 và 6* trưng bày các bút tích viết tay, huân huy chương được khen tặng, những hiện vật có tính biểu tượng, mang dấu ấn lịch sử, văn hóa của quân, dân Thanh Hóa; *tủ kính 7* là nơi chứa đựng các lá thư, quyết tâm thư của nhân dân gửi Bác và thư Bác chúc tết đồng bào, chiến sĩ, nhân dân một số địa phương tỉnh Thanh; *tủ kính 8* trưng bày Huân chương và các hiện vật Huân chương sao vàng. Ngoài 8 tủ kính - nơi trưng bày các hiện vật quý giá còn có một không gian nhỏ treo lá cờ Bác tặng cán bộ, nhân dân tỉnh Thanh Hóa đã ra sức thi đua làm tròn nhiệm vụ trong chiến dịch Thu - Đông năm 1953, góp một phần không nhỏ trong thắng lợi của chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954; 4 tủ tuócnicke trưng bày 38 ảnh Bác Hồ với nhân dân Thanh Hóa, sự nghiệp của Bác và một số thành tựu của tỉnh Thanh Hóa; mô hình nhà sàn Bác Hồ cũng được tái hiện ở đây.

Hằng năm, Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh đón hàng vạn lượt khách tham quan và Ban quản lý thường xuyên tiếp nhận các kỷ vật, hiện vật do tấm lòng thành kính của nhân dân cung tiến, dâng tặng để bổ sung trưng bày và góp phần trang trí cho công trình ngày càng đẹp đẽ, khang trang.

- *Hoạt động tổ chức báo công, tham quan, nghiên cứu, học tập, dâng hương tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh* được tổ chức thường xuyên. Khách tham quan được tận mắt quan sát tư liệu, hiện vật, hình ảnh các sự kiện thể hiện tình cảm và sự quan tâm của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với quê hương Thanh Hóa. Đây là những tư liệu, hiện vật, chứa đựng các thông tin về lịch sử, văn hóa, khoa học có sức truyền cảm mạnh mẽ, làm cho người xem có được ấn tượng sâu sắc, sinh động và cụ thể, tăng cường sự ghi nhớ, thúc đẩy tư duy và nhận thức của người xem. Khách tham quan tiếp nhận thông tin từ sự quan sát trực tiếp và nghe giới thiệu từ hướng dẫn viên, về cơ bản cách giáo dục và tiếp cận còn truyền thống, chưa ứng dụng phương tiện, công nghệ thông tin hiện đại để tăng hiệu quả tương tác đối với khách tham quan.

Giáo dục truyền thống tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện nay chủ yếu là tích lũy các yếu tố thông tin. Thực tế quá trình học tập, nghiên cứu tại Khu di tích, từ các tư liệu, hiện vật, khách tham quan có cảm nhận, hiểu sâu sắc hơn về ý nghĩa lịch sử và công trình. Theo kinh nghiệm hoạt động của các di tích, bảo tàng trong nước và quốc tế, vai trò giáo dục của Khu di tích có thể đạt được bằng nhiều cách nhưng có hai cách cơ bản và phổ biến nhất là các cuộc trưng bày (giới thiệu, diễn giải) và các chương trình giáo dục. Mỗi phương pháp có thể có quy trình và kiểu thông tin riêng. Mọi hoạt động tuyên truyền hay giáo dục của Khu di tích đều phải bắt đầu và dựa vào kết quả trưng bày, mỗi một tư liệu, hiện vật đều là một hay nhiều công trình nghiên cứu khoa học, được phản ánh qua việc lựa chọn bố cục và trình bày các hiện vật, các sưu tập hiện vật gốc và các tài liệu trưng bày. Với nhiều cuộc triển lãm, trưng bày chuyên đề được tổ chức có thể thấy rất rõ hiệu quả của công tác này trong việc tuyên truyền rộng rãi về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh. Thực tế cho thấy, những trưng bày cố định tại di tích hay trưng bày chuyên đề, triển lãm đều hiệu quả khi khách tham quan được xem và nghe truyền đạt thông tin của người giới thiệu.

Các chương trình giáo dục có thể thông tin đến từng cá nhân thì chưa thực sự được chú trọng. Một số chương trình đã được đề ra nhưng chưa được bài bản và thiếu tính thực tế nên

không đạt hiệu quả. Điều này xuất phát từ việc chưa được đào tạo bài bản về công tác giáo dục di sản và thiếu sự cố vấn từ các chuyên gia về lĩnh vực này. Đây là một thực tế không chỉ có ở Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh mà tại rất nhiều bảo tàng, di tích khác trên cả nước. Mặc dù, việc xây dựng và ứng dụng các chương trình giáo dục di sản đã rất phát triển trên thế giới và đã được ứng dụng hiệu quả tại một số đơn vị di tích, bảo tàng. Các ý tưởng về chương trình giáo dục di sản của Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh chưa gắn với việc cần đưa di sản đến với các đối tượng để giáo dục chứ không chỉ thụ động đợi chờ họ tìm đến Khu di tích để được giáo dục, tìm hiểu về di sản.

Để từng bước nâng cao chất lượng hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh đạt hiệu quả cao, đòi hỏi kiến thức tổng hợp, chuyên sâu, nhưng phải cụ thể, rõ ràng, dễ hiểu, phù hợp với nhiều nhóm đối tượng. Phương pháp giáo dục phải thay đổi liên tục mới tránh được sự nhàm chán. Hiện chưa có cán bộ chuyên sâu làm công tác giáo dục di sản, chưa có các điều kiện để bổ sung trang thiết bị, dụng cụ, học liệu... Trong điều kiện đó, Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh cần năng động phối hợp chặt chẽ với các trường học trong cả tỉnh cũng như cần có sự quan tâm, hỗ trợ, tạo điều kiện của các cơ quan chức năng khi nhân rộng mô hình giáo dục. Khu di tích có khả năng và nhu cầu giáo dục di sản trực quan có thể khắc phục khó khăn về nguồn nhân lực, bằng cách cử cán bộ đi đào tạo chuyên sâu hoặc mời chuyên gia cố vấn. Ngoài ra, Khu di tích cần nghiên cứu, thiết kế không gian trải nghiệm cho học sinh, sinh viên; có biện pháp thu hút đội ngũ công tác viên; xã hội hóa các hoạt động và phát triển công chúng...

Công tác tuyên truyền giáo dục tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh còn thiếu yếu tố gọi mở. Yếu tố gọi mở nhằm hai mục đích, một là khắc phục tính thụ động trong việc tiếp thụ những thông tin hay những tri thức. Điều này càng ngày càng trở nên rất quen thuộc trong thế giới hiện đại, khi trình độ dân trí đã cao, khi lượng thông tin ngày càng nhiều, đa dạng thì nhận thức của con người càng cao và không dễ gì chấp nhận khi những thông tin tri thức ấy chưa đầy đủ hoặc còn thiếu thuyết phục. Công chúng đến Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh để nghiên cứu, để bổ sung những vấn đề, những tri thức cần thiết hoặc thậm chí tranh luận khoa học, trao đổi, phản biện thông tin... Điều này là một cơ sở thực tiễn để nghiên cứu thu hút khách đến Khu di tích trong tương lai.

Khuyến khích mọi du khách cùng tham gia vào quá trình khai thác, khám phá các thông tin, các tri thức từ tư liệu, hiện vật về Bác Hồ, từ không gian, cảnh quan khuôn viên.. Đây là điều kiện hết sức cần thiết cho việc thu hút khách tham quan đến với Khu di tích không chỉ một, hai lần mà có thể quay lại tìm hiểu và khám phá nhiều lần với nhiều chủ đề quan tâm, gọi mở khác nhau. Nếu yếu tố này được thực hiện thì việc khai thác các thông tin ở từng hiện vật càng ngày càng phong phú và càng đa dạng hơn. Từ trước đến nay, khách tham quan thường tự đi tham quan các tư liệu, hiện vật, hoặc được thuyết minh giới thiệu nội dung thông tin về tư liệu, hiện vật. Hầu hết, với các đối tượng đều được tiếp cận Khu di tích theo hai phương thức truyền thống này. Tuy nhiên, môi trường cảnh quan, hệ sinh thái hay kiến trúc các công trình trong Khu di tích cũng là những giá trị di sản cần được khám phá đa chiều để thu hút sự quan tâm, hào hứng của nhiều đối tượng khác nhau.

Các hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ đơn thuần là “tuyên truyền” mà cần nâng cao hiệu quả “giáo dục”, thực chất là tiếp tục công tác nghiên cứu khoa học về tài liệu, hiện vật, di tích, đồng thời đóng góp vào sự nghiệp giáo dục nhân cách con người cho đất nước. Bên cạnh việc tuyên truyền về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Khu di tích còn có vai trò quan trọng trong việc cung cấp các tri thức, các thông tin “gốc” phục vụ cho nghiên cứu khoa học và phát triển văn hóa. Việc nghiên cứu, thu thập, khai thác thông tin từ các tư liệu, hiện vật trong Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ phục vụ đắc lực cho nhận thức của con người trong xã hội hiện đại. Điều đó còn có ý nghĩa lớn lao và lâu dài cho sự bảo tồn và phát huy giá trị di sản Hồ Chí Minh trong mọi lĩnh vực không phải chỉ vì lợi ích kinh tế mà vì lợi ích tinh thần, không phải chỉ vì mục đích cá nhân mà vì lợi ích cộng đồng, quốc gia và dân tộc.

Tuy nhiên, các hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh còn gặp nhiều khó khăn hiệu quả chưa cao, chưa thu hút được nhiều các đối tượng khách tham quan, đặc biệt là đối tượng trẻ học sinh, sinh viên,.. chưa thật sự có ý thức về bài học ngoại khóa từ những chuyến tham quan tại Khu di tích; các đối tượng học sinh, sinh viên khi được đến chỉ mang tính chất đến - xem - nghe thuyết minh xong rồi về, ít được tương tác, phản hồi. Vì thế, trước khi xây dựng chương trình học tập thực tế cho học sinh, sinh viên, Khu di tích cần phối hợp hơn nữa với các nhà trường trong công tác chuẩn bị. Giáo viên cho học sinh, sinh viên trao đổi về những tư liệu tìm được và giới thiệu tổng quan về Khu di tích để khi tới thực địa, việc tìm hiểu và ghi nhớ những thông tin liên quan trở nên dễ dàng hơn. Khu di tích tùy theo đối tượng lứa tuổi và yêu cầu mục tiêu để thiết kế các hoạt động phục vụ cũng như nội dung thuyết minh phù hợp nhằm tăng tính tương tác, tạo sự hấp dẫn, hứng thú cho khách tham quan.

5. Thảo luận

Việc nâng cao hiệu quả hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là vấn đề được Ban Giám đốc quan tâm, trăn trở để làm sao Khu văn hóa vừa phát huy, lan tỏa được giá trị lịch sử vừa khai thác được giá trị du lịch.

5.1. Tiềm năng, lợi thế của Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với hoạt động phát triển du lịch

Ngay từ Đại hội X, Đảng nhấn mạnh cần: “Kết hợp hài hoà việc bảo vệ, phát huy các di sản văn hóa với các hoạt động phát triển kinh tế du lịch”. Tiếp theo tinh thần của Đại hội X, Nghị quyết Trung ương 9 khóa XI của Đảng đã bổ sung và cụ thể hóa nhiệm vụ bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa phải gắn với phát triển du lịch và phát triển kinh tế. Nghị quyết chỉ rõ: “Bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử - văn hóa tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển du lịch”. Nhận thức được tầm quan trọng, lợi thế, tiềm năng của Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh, gắn với phát triển du lịch là một trong những vấn đề quan trọng trong giai đoạn hiện nay. Từ những chủ trương và định hướng của Đảng, để tiếp tục phát huy tính năng tác dụng, từng bước nâng cao chất lượng hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh có hiệu quả hơn nữa.

Thứ nhất, thông qua những giá trị đặc sắc của di tích lịch sử, trọng tâm là các giá trị di sản văn hóa, hình thành điểm đến tham quan, tập trung nguồn lực để bảo tồn và phát huy giá trị, tạo điều kiện để di tích trở thành những điểm du lịch hấp dẫn, có sức thu hút các đối tượng du khách đến tham quan, góp phần không nhỏ trong việc tạo động lực phát huy giá trị di sản văn hóa, coi đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm để đưa du lịch thành phố Thanh Hóa phát triển, đóng góp hiệu quả vào phát triển kinh tế, xã hội của thành phố.

Thứ hai, từ những giá trị về chính trị, lịch sử, văn hóa, kiến trúc nghệ thuật và lợi thế về môi trường cảnh quan, thuận lợi khi nằm trong cụm Di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh, đã tạo thành một tổng thể địa chỉ tham quan, hội tụ những yếu tố quan trọng để có thể kết nối các tour, tuyến du lịch. Khu di tích trở thành điểm đến hấp dẫn, thu hút đối với du khách trong nước và bạn bè quốc tế tìm hiểu về Chủ tịch Hồ Chí Minh, tìm hiểu, nghiên cứu về sự hình thành và phát triển của quê hương Thanh Hóa. Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh đã trở thành một di tích lịch sử văn hóa đặc biệt, có ý nghĩa quan trọng trong các di tích trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa nói chung và địa bàn Thành phố nói riêng.

Thứ ba, phát huy hiệu quả các giá trị lịch sử, văn hóa của Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh để trở thành điểm đến tham quan du lịch của thành phố. Thông qua các hình thức quảng bá, như: Xây dựng chuyên trang, chuyên mục giới thiệu về Khu di tích, các hình thức ghi âm, ghi hình, chụp ảnh, tư liệu, tăng cường các bài viết đăng tải trên báo mạng, trên website và các phương tiện thông tin đại chúng về các giá trị nổi bật của di tích... Ngoài ra, phối hợp với Bảo tàng Hồ Chí Minh tổ chức triển lãm, trưng bày chuyên đề gắn liền với cuộc đời sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh; in ấn dựng biển chỉ dẫn, panô có nội dung tuyên truyền với các phương tiện truyền thông, gắn với các sự kiện chính trị; đặc biệt là tuyên truyền giáo dục về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Qua đó, để Nhân dân và các thế hệ nhận thức sâu sắc về ý nghĩa, tầm quan trọng và giá trị ưu thế đặc biệt của di tích.

Thứ tư, để góp phần tuyên truyền sâu sắc về thân thế và cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thu hút ngày càng nhiều đối tượng khách tham quan khác nhau, Khu di tích không ngừng đổi mới từ khâu tổ chức đón tiếp, nội dung thuyết minh đến việc đa dạng hoá các hoạt động tuyên truyền, giáo dục truyền thống, chủ đạo và đem lại hiệu quả cao nhất là hướng dẫn, giới thiệu thuyết minh trực tiếp; phối hợp các phương tiện thông tin đại chúng, như: Đài Phát thanh và Truyền hình Thanh Hóa, Đài Phát thanh và Truyền hình thành phố, trang tin điện tử, Website... lan tỏa hơn với công chúng.

Thứ năm, tăng cường các hoạt động thêm phong phú, đa dạng thu hút nhiều đối tượng tham quan, như: tổ chức các chương trình văn hóa, văn nghệ, chiếu phim, triển lãm, các cuộc giao lưu; nghiên cứu khoa học, như: hội thảo, tọa đàm, nghiên cứu, in ấn tài liệu, sách, báo, tạp chí, cũng góp phần thu hút số lượng khách tham quan. Bên cạnh đó, thực hiện chủ trương đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động tu bổ, tôn tạo di tích; khai thác tiềm năng, lợi thế của di tích gắn với phát triển du lịch; xây dựng, phát triển hình ảnh điểm đến du lịch gắn với hình ảnh, giá trị lịch sử, văn hóa theo hướng chuyên nghiệp, đồng bộ, hiện đại, có tính dài hạn. Theo cách làm này, vừa phát huy được ý nghĩa, giá trị trong đời sống đương đại và mang lại lợi ích cho xã hội.

Có thể nói, Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn được coi là một trong những di tích đặc biệt có khả năng thu hút lượng khách đông nhất bởi chính giá trị văn hoá và nội dung lịch sử. Với một tài nguyên nhân văn đầy tiềm năng để khai thác tốt giá trị di sản, nhằm bảo tồn, phát huy giá trị di tích, khai thác lợi thế, tiềm năng, những giá trị vốn có để góp phần phát triển du lịch. Với nhiệm vụ thực hiện công tác giáo dục, tuyên truyền thông qua hiện vật, hình ảnh và các hoạt động văn hóa khác thì việc tạo dựng các sản phẩm du lịch và đưa chúng tới gần hơn với công chúng là một việc làm cần thiết và quan trọng trong thời điểm hiện nay. Bên cạnh mô hình vừa bảo tồn các giá trị di tích, hiện vật, cảnh quan; vừa kết hợp tổ chức những hoạt động đa dạng tạo được sự hấp dẫn nhằm xây dựng hình ảnh riêng trong cộng đồng dân cư và bạn bè quốc tế, góp phần xây dựng hình ảnh về quê hương Thanh Hóa.

5.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh

Để từng bước nâng cao chất lượng hoạt động, phát huy có hiệu quả hơn nữa, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, góp phần đưa du lịch thành phố phát triển, cần có những chiến lược và giải pháp mang tính đồng bộ, đặc biệt coi trọng đổi mới các nội dung và hình thức hoạt động, thông qua một số giải pháp như sau:

Thứ nhất, tranh thủ sự đồng tình ủng hộ của các cấp lãnh đạo, từng bước trùng tu, tôn tạo, nâng cao chất lượng công trình ngày một khang trang: Cải tạo không gian trưng bày các hiện vật và ảnh tư liệu thành nhiều lớp và nhiều hình thức khác nhau; không gian khánh tiết, sa bàn và màn hình cảm ứng giới thiệu các địa danh Bác Hồ đến thăm tỉnh Thanh Hóa; cải tạo nâng cấp bài trí không gian thờ tự Bác Hồ theo hình thức truyền thống bố trí Hương án, Hạc chầu, đỉnh hương, cửa võng, đại tự...; cải tạo sân lát đá, đường dạo, bồn cây, khuôn viên, cây xanh; thay thế tường rào xây gạch, bằng cây xanh cắt xén rộng 0,50m, cao 0,50m. Tham mưu đề xuất với lãnh đạo nâng tầm di tích trở thành “*Di tích đặc biệt quốc gia Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh thành phố Thanh Hóa*”.

Tiếp tục sưu tầm, bổ sung những nguồn tư liệu, hiện vật liên quan đến các chủ đề trưng bày tại di tích, tổ chức tuyên truyền, chỉnh lý, nâng cấp phòng trưng bày thêm đa dạng, phong phú, phù hợp với tình hình thực tế hiện nay. Khuyến khích các đơn vị và các tổ chức, đoàn thể, gia đình, cá nhân tổ chức quay phim, chụp ảnh, nhằm quảng bá rộng rãi qua các kênh thông tin cá nhân trên các trang zalo, facebook...

Thứ hai, đổi mới các nội dung, hình thức hoạt động, như: Giáo dục chuyên đề; tổ chức nhiều chương trình văn hóa, văn nghệ, hội thảo, chiếu phim tư liệu về Bác Hồ, nghiên cứu khoa học, phối hợp với các tổ chức, cá nhân phục vụ tổ chức các hoạt động hướng dẫn tham quan chủ đề: “*Bác Hồ với nhân dân Thanh Hóa - Thanh Hóa làm theo lời Bác Hồ*”; tập trung nghiên cứu biên soạn thêm các chuyên đề: Chuyên đề về: “*Thân thế sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh*”; “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”; “*Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí, Công, Vô tư*”... từ đó phát huy các giá trị di tích, thông qua tài liệu, hiện vật, những lời diễn giải cùng với trực quan sinh động, có tác động mạnh mẽ tới tư tưởng, tình cảm, có sức giáo dục và cảm hoá sâu sắc đến các đối tượng quần chúng nhân dân, các đối tượng thanh, thiếu niên, đặc biệt là học sinh, sinh viên trên địa bàn thành phố thu nhận,

lĩnh hội những giá trị về con đường sự nghiệp cách mạng của Bác, từ đó nỗ lực phấn đấu học tập, lao động và sáng tạo làm được nhiều việc tốt cho xã hội, cho đất nước.

Thứ ba, tăng cường tổ chức các cuộc trưng bày, triển lãm về các chuyên đề có liên quan đến tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh, thông qua các chủ đề trưng bày nhằm tuyên truyền sâu rộng đến các tầng lớp nhân dân, khách tham quan trong và ngoài nước hiểu sâu sắc hơn về “*Thân thế cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh*”; tiếp tục đẩy mạnh “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”.

Thứ tư, tăng cường công tác tuyên truyền qua phương tiện thông tin đại chúng, trong thời kỳ cách mạng 4.0, công nghệ số, truyền thanh - truyền hình; qua các trang báo điện tử, trang website của thành phố; ngoài ra qua tạp chí, sách, báo, tập gấp, tờ rơi... giới thiệu, tuyên truyền quảng bá, để có sức lan tỏa rộng rãi đến đông đảo các tầng lớp nhân dân và bạn bè quốc tế.

Thứ năm, đa dạng hoá các hình thức hoạt động khác, như: Tăng cường, đẩy mạnh hoạt động xã hội hoá và đa dạng hoá các hình thức tuyên truyền giáo dục, phối hợp với các cơ quan, đơn vị, trường học tổ chức nhiều buổi sinh hoạt chuyên đề truyền thống: báo công, kết nạp đội, kết nạp đoàn, kết nạp đảng, gặp mặt các thế hệ cựu chiến binh, thanh niên xung phong, tổ chức sinh hoạt ngoại khóa cho các cháu thiếu nhi, các buổi lễ phát động thi đua...; khai thác, sưu tầm thêm các nguồn tư liệu quý phục vụ cho công tác tuyên truyền giáo dục... Đặc biệt, cần nghiên cứu đề xuất, sáng tạo các hình thức, nội dung tổ chức để thu hút nhiều đơn vị, tổ chức tham gia và tổ chức các sự kiện tại di tích; từng bước đẩy mạnh “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*” cho các đối tượng tham quan.

6. Kết luận

Di tích lịch sử Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là di tích lịch sử cấp tỉnh, được xếp hạng theo Quyết định số 1105/UBND-VX ngày 26/6/2018. Đây có thể nói là một trong những công trình di tích đặc biệt, mang nhiều ý nghĩa lịch sử, là lòng tự hào của dân tộc Việt Nam nói chung và quê hương Thanh Hóa nói riêng, nơi tuyên truyền giáo dục truyền thống có sức truyền cảm sâu sắc trong mỗi con người, trở thành nhu cầu thiết yếu của xã hội, là giảng đường sinh động, tạo ra cơ hội học tập suốt đời cho mọi cá nhân, mọi lứa tuổi, cho mọi tầng lớp nhân dân. Để từng bước nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục truyền thống tại Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là hoạt động mang tính lâu dài, phải là cả quá trình nghiên cứu, học tập, để việc tuyên truyền giáo dục có được hiệu quả cao, phong phú, hình thức hấp dẫn, gần gũi rất cần có sự chung tay từ nhiều phía, bao gồm sự nghiên cứu đầu tư, sự phối hợp tổ chức dài hơi của các đơn vị quản lý; tính sáng tạo, chủ động của cán bộ Khu di tích; sự phối hợp tư vấn của nhà chuyên môn văn hóa, giáo dục... từ đó góp phần tạo sự chuyển biến về ý thức và hành vi của các đối tượng khách tham quan, giới trẻ và học sinh, sinh viên... Công trình là “địa chỉ đỏ” quen thuộc để các tầng lớp nhân dân và các thế hệ thường xuyên tụ hội về đây học tập và làm theo tấm gương, đạo đức sáng ngời của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thanh Hóa (2010), *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thanh Hóa 1930 -1954*, NXB Thanh Hóa.
- [2]. Ban Chấp hành Đảng bộ Thành phố Thanh Hóa (2015), *Lịch sử Đảng bộ Thành phố Thanh Hóa 1945 -2015*, Công ty in Báo Thanh Hóa.
- [3]. Ban Nghiên cứu và Biên soạn lịch sử Thanh Hóa (2001), *Tên làng xã Thanh Hóa*, tập 1, NXB Thanh Hóa.
- [4]. Khu Di tích Kim Liên (2001), *Những người thân trong gia đình Bác Hồ*, NXB Nghệ An.
- [5]. *Bác Hồ với nhân dân thành phố Thanh Hóa, nhân dân thành phố Thanh Hóa với Bác Hồ*, NXB Thanh Hóa (Chi hội Khoa học Lịch sử thành phố Thanh Hóa), 2001.
- [6]. *Hồ Chí Minh toàn tập*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, tập 10, tr. 598 - 604, 2011.
- [7]. *Hồ Chí Minh toàn tập*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, tập 10, tr. 633 - 637, 2012.
- [8]. *Hồ Chí Minh biên niên tiểu sử (xuất bản lần thứ ba)*, NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, tập 4, tr. 34 - 37, 2016.
- [9]. *Bản thống kê hiện vật, di tích lịch sử khu văn hóa tưởng niệm chủ tịch Hồ Chí Minh*, Thanh Hóa (Trung tâm Bảo tồn di sản văn hóa), 2018.
- [10]. Tỉnh ủy Thanh Hóa (2017), *Bác Hồ với Thanh Hóa - Thanh Hóa làm theo lời Bác*, NXB Thanh Hóa.
- [11]. Tỉnh ủy - HĐND - UBND tỉnh Thanh Hóa (2000), *Địa chí Thanh Hóa*, tập 1, NXB Khoa học Xã hội.

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HOẠT ĐỘNG TẠI KHU VĂN HÓA TƯỞNG NIỆM CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Nguyễn Thị Thục^a

Trịnh Thị Dung^b

^aTrường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa

Email: nguyenthithuc@dvttdt.edu.vn

^bTrung tâm Văn hóa, Thông tin, Thể thao và Du lịch thành phố Thanh Hóa

Email: dotrinhthaonhi@gmail.com

Ngày nhận bài: 17/03/2023

Ngày phản biện: 20/03/2023

Ngày tác giả sửa: 30/03/2023

Ngày duyệt đăng: 24/05/2023

Ngày phát hành: 31/05/2023

DOI: <https://doi.org/10.55988/2588-1264/139>

Tọa lạc giữa lòng thành phố Thanh Hóa, Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là một công trình mang ý nghĩa sâu sắc được xây dựng năm 2000 trên chính mảnh đất Bác Hồ trong lần đầu tiên về thăm và nói chuyện với Đảng bộ và Nhân dân Thanh Hóa (ngày 20/02/1947). Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh là nơi lưu giữ nhiều hình ảnh, tư liệu, hiện vật quý giá về Bác. Hơn 22 năm đi vào hoạt động, nơi đây vinh dự được đón nhiều đoàn lãnh đạo cấp cao của Đảng, Nhà nước, Chính phủ Việt Nam, khách quốc tế, đặc biệt thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân, các thế hệ học sinh, sinh viên về tham quan dâng hương, học tập, báo công lên Bác. Với định hướng phát huy nhiều hơn nữa giá trị của di tích không chỉ trong đời sống tinh thần mà còn góp phần thúc đẩy việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tạo nên sức mạnh cộng hưởng, sự đồng lòng trên mọi mặt của đời sống xã hội, việc nghiên cứu hoạt động thực tiễn và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng của di tích là cần thiết, quan trọng nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong thời kỳ mới.

Từ khóa: Khu Văn hóa tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh; Chất lượng hoạt động; Phát huy giá trị; Phát triển du lịch.